

Významné letopočty z dějin města

když to snad nevíte, na jižní straně radnice se nacházejí zdobené prostory malé gotické kaple, která vznikla ke cti svatého Jeronýma díky zbožnosti olomouckých měšťanů a čestného pána Zikmunda Švábenického v patnáctém století. Tady shromažďuje zastupitelstvo města od roku 1876 své historické pamětihodnosti.

V jednotlivých polích klenebních oblouků jsou přitom v krátkých heslech zaznamenány ty nejvýznamnější události z dějin města.

Pro orientační přehled je zde znovu uvádíme. V prvním poli čtete:

Válka a válečné události:

Tataři	1241
Kumáni	1253
Husité	1421–1422
Švédové	1642–1650
Prusové	1741, 1758, 1866
Opevnění Olomouce.....	1742
První táborové opevnění na Tabulovém vrchu	1839

Další pole nám ukazuje:

Kostely, kultura

a přitom zdůrazňuje:

Biskupství olomoucké	1063
Německé osídlení Olomouce	13. století
Nejstarší městská škola u sv. Mořice	1465
První tiskárna knih	1466 (tento letopočet není prokázáný)
Vysoká škola	1567
Státní gymnázium	1774
Arcibiskupství	1777
Lyceum	1782
Františkova univerzita	1827–1855
První železnice	1841
Reálka (Oberrealschule)	1854
Školská reforma	1868
Průmyslové muzeum Františka Josefa	1873

Třetí pole v heslech zaznamenává:

Správa a soudnictví:

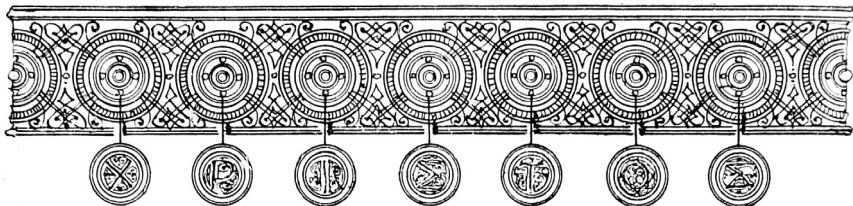
Přemyslovské knížectví na olomouckém hradě	1021–1200
Svobodné královské město s vlastním právem	1239–1243
Zemské desky	1303
Zemské desky pro severní Moravu a střídání se mezi Olomoucí a Brnem	1348–1641
Magdeburské městské právo	1352
Královský soudce	1621
Privilegovaný magistrát	1746
Samospráva, statut obce	1850–1866

Další dvě pole nás seznamují se stářím největších městských staveb. Jsou to:

Kupecký dům, pozdější radnice	1261–1379
Dóm – starší dokončená stavba	1311
Dóm – hlavní loď	1374–1392
Dóm – presbytář	1618
Kostel sv. Mořice – starší dokončená část	1176
Kostel sv. Mořice – nynější stavba	1393–1450
Orloj	1422
Klášteř Hradisko – starší stavba	1077
Klášteř Hradisko – nynější stavba	1686
Arcibiskupská rezidence – poslední stavba	1667–1670
Kostel sv. Michala – poslední stavba	1709–1747
Jezuitský seminář (Kasárna)	1712–1722
Kašny	1695–1712
Kostel Panny Marie Sněžné	1712–1719
Mariánský sloup	1716
Sloup Svaté Trojice	1717–1750
Královsko-císařská zbrojnice	1771

V závěru je část věnovaná největším stavbám města vzniklým v tomto století. Najdeme zde zaznamenány:

Divadlo	1830
Vojenská nemocnice	1841–1847
Seminář klarisek	1841
Městský park	1867
Nová reálka	1874
Rozšíření města	1876

Kněžna Fridegilda

aulinus, tajemný písař svatého Ambrože (333–397)¹, nás informuje o tom, že kolem roku 396 se jedna markomanská královna obrátila na křesťanskou víru. Přitom získala vzdělání v katechismu právě od svatého Ambrože. Jako když z nenápadné pecky vzejde v průběhu času mocný strom, tak i z této spíše prosté zprávy o jedné historické události se v průběhu 4. století stávalo stále košatější a významnější vy-

právění, a to vše díky opakovaným přídalkům jednotlivých písařů. Část děje se přitom údajně měla odehrát v Olomouci.

Kněžna, jejíž jméno stojí na vrcholu těchto řádků, měla dokonce dle pověstí v Olomouci postavit kostel a založit biskupství.

Pověst má každopádně vysokou kulturně historickou hodnotu, neboť možná poskytuje určitý důkaz o tom, že křesťanství se

fakticky vyskytovalo v naší oblasti již na konci 4. století našeho letopočtu.

Pokud přijmeme jako historicky prokázanou skutečnost, že Markomani a Kvádové v prvních stoletích po Kristu osídlili oblast dnešní Moravy, pak můžeme akceptovat také to, že Olomouc byla prvořadou osadou tohoto lidu – i když to ještě nebylo město v našem dnešním pojetí – a pak by tedy mohla být ona pověst, spojující jméno kněžny Fridegildy s Olomoucí, do jisté míry pravdivá.

Pověst ale pokračuje: Na konci 4. století se podrobili Markomani králi Frigeridovi, který je také uváděn jako Fridegild. Ten byl po Marobudovi jedním z nejmocnějších a nejstatečnějších knížat. Jako věrný přítel a spojenec Římanů podporoval důrazně Řím v oblasti Moesie a Panonie². Jeho chrabrost z něj učinila postrach Sarmatů, Gótů, Hunů a Alanů³, a sám za nejtěžších podmínek dokázal svou chytrostí přinutit vazaly k poslušnosti. Jeho jediná dcera Fridegilda byla jako jeho obraz, pouze vykreslený jemnějšími tahy. Jen krátce před smrtí svého otce se provdala za kvádského knížete Rosemunda a tohoto zete označil Fridegild se souhlasem lidu za svého nástupce. Také Rosemund se staral o to, aby poté, co se dostal k moci, udržoval přátelské vztahy s Římskou říší. Díky tomu se dostalo křesťanství u Markomanů a Kvádů⁴ přijetí a samotný vladařský pár přistoupil ke křesťanské víře roku 396. Jejich příkladu pak následovali další velmožové celé země a brzy již považovala Fridegilda za nezbytné nabídnout svatému Ambroži – jehož sláva se šířila celým světem – obrovský počet lidí toužících po křtu, kteří se pak neodkladně odebrali do proslaveného biskupství v Miláně. Potěšená tím, že se tak rychle naplnila její žádost, podnikla kněžna cestu do Milána, aby zde svatému Ambroži vyslovila poděkování. Bohužel se už mohla pouze pomodlit u jeho hrobu, neboť Ambrož zesnul jen pár dní před jejím příjezdem. Vrátila se tedy do své vlasti. Nadále byla tvrdošijná v šíření křesťanství na Moravě, všude pomáhala a podporovala církevní záležitosti, přičemž nechala postavit na mnoha místech včetně

Olomouce kostely. Brzy po její smrti však loupežné útoky provázející stěhování národů zničily vše, co kněžna vybudovala. A stejně tak byla z knihy dějin vymazána i jména těchto Markomanů.

Poznámky:

1. Svatý Ambrož, lat. Aurelius Ambrosius (okolo 340 Trevír – 4. duben 397 Miláno), byl latinský církevní otec, od roku 374 biskup v Miláně.
2. Římské provincie. Panonie – zhruba dnešní Maďarsko, Moesie – východní část Srbska a severního Bulharska.
3. Římské označení pro východoevropské kmeny ve starověku.
4. Názvy pro germánské kmeny žijící v prvních pěti stoletích po Kr. severně od středního Dunaje.